

Bijlage 1 bij BW15-0352 Halte Werk, "Nazorg ex-gedetineerden".

Inleiding

De gemeenten hebben de verantwoordelijkheid voor de nazorg aan ex-gedetineerden (*1). Hoewel de (ex-) gedetineerde zelf primair verantwoordelijk blijft, moeten de gemeenten voor zijn re-integratie op de vijf taakgebieden: 1. Huisvesting, 2. Werk en inkomen, 3. ID-bewijs, 4. Zorg en 5. Schulden de zaken geregeld hebben. Nauwe samenwerking tussen justitie, gemeente en maatschappelijke organisaties moet de overgang vanuit detentie terug naar de maatschappij in goede banen leiden, de kans op recidive verminderen en overlast voorkomen. Voor de beeldvorming de cijfers over het aantal ex-gedetineerden in de regio.

Tabel 1: uitstroom 2011-2014

Uitstroom ex-gedetineerden per gemeente (totaal)				
	Totaal 2011	Totaal 2012	Totaal 2013	Totaal 2014
Alkmaar	209	212	246	215
Graft-De Rijp	3	1	3	-
Bergen (NH)	10	15	8	9
Castricum	8	12	17	17
Heerhugowaard	42	60	48	48
Heiloo	14	15	17	18
Langedijk	14	20	21	24
	300	335	360	331

Binnen Halte Werk is op tijdelijke basis een coördinator nazorg ex-gedetineerden (hierna: CoNed) werkzaam (officieel tot 1 mei 2015) op 0,6 fte basis. Daardoor heeft de coördinator direct toegang tot de taakgebieden 2 en 5. Op deze taakgebieden ligt in een nazorgtraject meestal de nadruk. Op de andere genoemde gebieden coördineert de CoNed en legt de betreffende zaken bij de netwerkpartners neer. De coördinator is in principe alleen werkzaam voor de ex-gedetineerden uit Alkmaar. Wel hebben de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk een jaarlijkse, financiële bijdrage verstrekt voor de dienstverlening aan enkele ex-gedetineerden, op wie begeleiding urgent van toepassing was (*2). In de totaal werd in 2013 voor de drie gemeenten 259 ex-gedetineerden bij de coördinator gemeld, waarna deze werden gescreend, en indien nodig geagendeerd voor het casusoverleg nazorg in het Veiligheidshuis. Dit betrof voor Heerhugowaard 24 ex-gedetineerden, voor Langedijk 10.

Tabel 2: meldingen in 2013

	Alkmaar	HHW	Langedijk
Aantal personen dat gemeld is	187	54	18
Aantal meldingen, inclusief recidive in hetzelfde jaar	218	57	18
Aantal recidive 2x	22	3	0
Aantal recidive 3x	3	0	0
Aantal recidive 4x	1	0	0
Aantal besproken in Veiligheidshuis	83	24	10

¹ Convenant Re-integratie van (ex-) gedetineerden tussen de gemeenten en het Gevangeniswezen van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI).

² Deze personen worden geagendeerd voor het casusoverleg in het Veiligheidshuis, en wel als er problemen zijn op 3 of meer leefgebieden, of onder de 21 jaar oud zijn, of meerdere detenties in korte tijd hadden.

Aanbod aan de gemeenten

Zoals uit tabel 1 blijkt, is de doelgroep voor de HAL gemeenten groter, dan de aanmeldingen van Alkmaar alleen. De potentiële doelgroep is rond de 350 klanten. Binnen het HAL gebied kan gerekend worden op 250 klanten uit Alkmaar, 20 klanten uit Langedijk en 50 klanten uit Heerhugowaard. De 0,6 fte is gebaseerd op de 250 klanten uit Alkmaar.

Halte Werk biedt de HAL gemeenten aan om de werkzaamheden te blijven uitvoeren, omdat het netwerk al bij Halte Werk aanwezig is voor de nazorg aan ex-gedetineerden. De inschatting is dat door de grotere (potentiële) doelgroep 0,6 fte niet voldoende zal zijn om de nazorg efficiënt te doen plaatsvinden. Daarom wordt voorgesteld om 0,8 fte voor de nazorg ex-gedetineerden in te zetten. Ook kunnen de BUCH gemeenten deze dienstverlening worden aangeboden. Indien de BUCH gemeenten op het aanbod zouden ingaan, zal de doelgroep weer zodanig groeien, dat de fte naar 1 fte uitgebreid zou moeten worden.

Takenomschrijving van de coördinator nazorg ex-gedetineerden

Kort samengevat, verzorgt de CoNed de basisvoorwaarden voor een ex-gedetineerde om te kunnen functioneren in de maatschappij, en houdt dit bij in het systeem van het Digitale Platform Aansluiting Nazorg (DPAN). De coördinator als centraal aanspreekpunt vergemakkelijkt de communicatie tussen de verschillende partijen die met nazorg te maken hebben en is daarmee ook een goede informatiebron voor re-integratie (Participatiewet), maatschappelijke zorg (WMO), huisvesting (Huisvestingswet) en veiligheid. De CoNed maakt gebruik van het Veiligheidshuis (contacten, systemen en faciliteiten), en sluit regelmatig aan bij casus overleggen, waardoor er een directe relatie is met WMO taken. Bovendien vertegenwoordigt de coördinator bij de casus overleggen de klantmanagers van Halte werk. De coördinator werkt samen, ook bij het overleg, met de stichting Exodus (*3). Voor een uitgebreid profiel en taakomschrijving van de coördinator, zie hieronder bij

Profiel en taakinvulling coördinator nazorg ex-gedetineerden.

Personele kosten

De personele kosten voor de CoNed van 0,6 x € 66.000 (schaal 9) zijn niet meegenomen in de gemeentelijke bijdragen aan Halte werk. Wel hebben de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk op declaratiebasis een jaarlijkse bijdrage verstrekt aan de gemeente Alkmaar. Met deze bijdragen en die van Alkmaar werd tot 1 mei 2015 de CoNed gefinancierd. Daarbij is uitgegaan van 0,6 fte CoNed. Bij besluit van de gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk om de taak coördinatie nazorg ex-gedetineerden door Halte Werk te laten uitvoeren, zal ook een besluit genomen moeten worden om een structureel budget voor de personeelskosten aan Halte Werk over te dragen dan wel een vergoeding voor de CoNed worden gevraagd. De schatting is (zie boven bij "Aanbod aan de gemeenten") dat voor de potentiële doelgroep van de ex-gedetineerden in de HAL 0,8 fte noodzakelijk is. In het derde kwartaal van 2016 kan er een evaluatie plaatsvinden of de dienstverlening op 0,8 fte basis effectief is.

Begeleidingskosten

Voor de begeleiding rond wonen en werken is door de gemeenten subsidies voor de stichting Exodus aangevraagd; de Van der Staaij gelden⁴ en ESF. Deze stichting is ook winnaar van de uitbesteding WMO begeleiding.

Tenslotte kan het Participatiebudget voor een re-integratietraject aangewend worden. Het Participatiebudget is beperkt, daarom is er de combinatie met bovengenoemde externe, financiële bronnen en de samenwerking met de stichting Exodus.

³ Exodus biedt opvang en ondersteuning aan ex-gedetineerden en gedetineerden in de laatste fase van hun straf die gemotiveerd zijn uit de criminaliteit te stappen.

⁴ De zogenoemde Van der Staaij c.s. gelden zijn voor de begeleiding rond wonen en werken voor ex-gedetineerden. Deze subsidie is niet bestemd voor organisatiekosten. De gemeente Alkmaar heeft dit namens de drie HAL gemeenten aangevraagd.

Profiel en taakinvulling coördinator nazorg ex-gedetineerden

Profiel en taakinvulling coördinator nazorg ex-gedetineerden

- De coördinator registreert als eerste contactpersoon de ketensamenwerking met justitiepartners op het gebied van nazorg. In hoofdlijnen betreft dit het proces van signaleren tot en met de toeleiding naar de gemeente van herkomst.
- De coördinator is verantwoordelijk voor verslaglegging, bewaakt de voortgang op casuïstiek-niveau, signaleert problemen en geeft sturing aan oplossingsvoorstellen.
- De coördinator verzorgt rapportages en evaluaties en maakt een vertaalslag naar beleidsadvies.
- De coördinator is de linking pin op organisatorisch en casusniveau.
- De coördinator vervult een ambassadeursrol voor de doelgroep en spreekt partners aan op hun bijdrage aan de nazorg.
- De coördinator kan complexe casuïstiek aandragen bij de procesregisseur van het Veiligheidshuis ten behoeve van een ICO (Individueel Casusoverleg).
- 24 uur p.w.

Toelichting taakinvulling coördinator nazorg ex-gedetineerden sinds 1 mei 2014:

Screenen en nazorgoverleg

- Screenen van detentiemeldingen in DPAN, dmv het raadplegen van systemen (BRP, GCOS, GWS, Suwinet) en uitzetten van screeningsverzoeken naar netwerkpartners¹. (mogelijk door Privacy convenant van het Veiligheidshuis)
- Beoordelen of bespreking van de casus in het twee wekelijkse nazorgoverleg, voorgezeten door coördinator nazorg en georganiseerd in het Veiligheidshuis nodig is.
- Bepalen en uitzetten nazorgacties op de 5 leefgebieden:
 - ✓ een geldig identiteitsbewijs
 - ✓ onderdak direct na ontslag uit detentie
 - ✓ inkomen uit werk of een (tijdelijke) uitkering om na ontslag uit detentie in het eerste levensonderhoud te kunnen voorzien en indien arbeid niet beschikbaar is een vorm van dagbesteding
 - ✓ inzicht in schuldenproblematiek
 - ✓ het realiseren van (continuïteit van) zorg en een zorgverzekering

Klant begeleiding

- Gedetineerde per brief informeren over de nazorg en uitnodigen contact op te nemen indien gewenst
- Gesprekken met (ex)gedetineerden. Deze gesprekken kunnen zowel tijdens detentie als direct na ontslag plaatsvinden, soms samen met ketenpartner.
- Inventariseren hulpvraag, informatie verstrekken, verwijzen, ondersteunen

Participatiewet

- Indien de (ex)gedetineerde aanspraak wil/kan maken op een Participatiewet (PW)uitkering heeft het gesprek met coördinator nazorg direct een poortwachtersfunctie (rapportage in GWS)
- Bevoegdheid tot het verstrekken van een voorschot op de PW uitkering.
- Bevoegdheid tot het verlenen van toestemming voor het gebruik van postadres.
- Vervullen van een bemiddelende rol bij het bewerkstelligen van zaken die door de gemeente geregeld moeten worden. Denk daarbij aan: aanmelding SHV, inschrijving BPR, aanvraag ID, aanvraag (bijzondere)bijstand
- Informeren van klantmanager en zoeken van de samenwerking indien nodig en mogelijk om de klant op grond van artikel 55 PW te verplichten tot zaken die de re-integratie bevorderen (oa volgen van behandeling of SHV)

Samenwerking

- Bij lang gestraften wordt de nazorg opgestart tijdens detentie door de afdeling Detentie & Re-integratie (D&R). Om de nazorg na detentie naadloos aan te laten sluiten is er regelmatig contact tussen D&R en de coördinator nazorg, waarbij knelpunten geconstateerd worden en actie ondernomen wordt.

- Ontwikkelen en uitbreiden van de multidisciplinaire samenwerking tussen diverse netwerkpartners.
- Onderhouden van contacten met ketenpartners
- Verwijzing en monitoring
- Onderhouden van contacten en gebruik maken van de faciliteiten van het Veiligheidshuis

ⁱ Reclassering Nederland, Palier, Brijder, politie Noord Holland Noord, dnoDoen, forensische poli GGZ, Vangnet&Advies, SHV, DJI, Exodus, Veilig Thuis, OM.